

dott jogosultságot szerezni az a személy, aki 1951-ben született, mivel az öregségi nyugdíjkor határát, még nem töltötte be. Ha az 1951-ben született személy részére 2006. naptári évben nyugellátás került megállapításra, akkor nyugellátása nem öregségi nyugdíj jogcímén került megállapításra.

➤ *Fontos!* A rokkantsági nyugellátásban részesülő jövedelemszerző tevékenységet folytató személy keresetének korlátozása, nem keverendő össze, a saját jogú öregségi nyugellátásban részesülő személy keresetének korlátozásával.

➤ Bizonyosodjon meg róla, hogy a kérdésében szereplő személy, valójában milyen nyugellátásban részesül, és mely időponttól. A megállapított nyugellátás, a nyugellátásban részesülő személy nyugdíjhatározatból kiolvasható.

➤ A hír igaz, de az elfogadott nyugdíjtörvény módosítása még nem jelent meg a Magyar Közlönyben, ezért törvényhelyre történő hivatkozást, még nem tudok tenni.

➤ A módosított törvényt 2010. január elsejétől kell alkalmazni.

➤ 2010-ben megszűnik a keresetkorlát azok esetében, akik 2008. január elseje előtt úgy vonultak nyugdíjba, hogy nem töltötték be 62. életévüket, az öregségi nyugdíjkorhatárt, miután az Országgyűlés 2009. november 16. napján elfogadta az ezzel kapcsolatos törvénymódosítást.

➤ Azok esetében, akik 2008. január elseje után vonultak a korhatár betöltése előtt nyugdíjba és dolgoznak, továbbra is megmarad a keresetkorlát, de nem a minimálbér összegéig, hanem a minimálbér másfélszeres összegéig.

➤ A nyugdíjas munkavállaló munkaviszonyának felmondásakor nem kell a munkáltatónak indokolnia a munkaviszony megszüntetésére irányuló felmondás okát, éppen ezért szerepel a munkaviszony felmondásban a Kjt. 37/B. § (1) bekezdése, mely szerint a munkavállaló nyugdíjas.

➤ Nyugellátásban részesülő munkavállaló esetében a munkáltató mentesül az indoklás alól.

➤ Feltétlen figyelmet érdemel, hogy a Kjt. értelmezésekor az számít nyugdíjasnak, akit a törvény a 37/B. § alatt felsorol, tehát munkajogi te-

kintetben ez a mérvadó, nem a nyugdíjbiztosítási jogszabályok.

➤ A Kjt. 37/B. § (1) bekezdés értelmében az minősül nyugdíjasnak, aki

a) a hatvankettedik életévét betöltötte és az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezik (öregségi nyugdíjra való jogosultság), illetve

b) az a) pontban említett korhatár betöltése előtt öregségi nyugdíjban, vagy

c) karkedvezményes öregségi nyugdíjban, vagy

d) előrehozott (csökkentett összegű előrehozott) öregségi nyugdíjban, vagy

e) szolgálati nyugdíjban, vagy

f) korengedményes nyugdíjban, vagy

g) más, az öregségi nyugdíjjal egy tekintet alá eső nyugellátásban, illetőleg

h) rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesül.

➤ Amennyiben a munkáltatói felmondás, a jelenleg ismeretes és hatályos nyugdíjtörvény figyelembevételével a nyugdíj megtartása mellett történő keresetkorlátozás miatt következett be, akkor most lehetősége van a munkáltatónak a törvénymódosítás megjelenését követően arra, hogy a munkavállaló tovább foglalkoztatási szándékát nyilatkozza és visszavonja a munkavállaló munkaviszonyának megszüntetésére irányuló felmondását, illetőleg felmentését a munkavégzés alól.

➤ A munkaviszony megszüntetésére irányuló munkavégzés alóli felmentést a munkáltató, saját jogkörébe tartozóan a teheti meg.

➤ A munkáltató, az általa kiadott és kézbesített felmondást, illetőleg felmentést írásban visszavonja, hatályon kívül helyezi, ezáltal érvényteleníti.

➤ A közszférában létszám stop van érvényben, mely szerint a megszüntetett munkakör be nem tölthető.

➤ Ha a kérdésében szereplő munkavállaló felmentési idejét letölti, jogviszonya megszüntetésre kerül, új jogviszony létesítésére a létszám stop ideje alatt nincs lehetősége.

Nagyné Hulánszky Irén

TIPP-ek könyvelőknek

ISSN 1417-5096

Kiadja a VERLAG DASHÖFER Kft. HU-1062 Budapest, Andrássy út 126. Tel.: 428-38-00. Fax: 428-38-01.

© VERLAG DASHÖFER Holding Ltd., VERLAG DASHÖFER Kft. HU-1062 Budapest, Andrássy út 126.

Felölts Kiadó: a VERLAG DASHÖFER Kft. ügyvezető igazgatója. Szerkesztő: Brekk Tímea.

Nyomtatás: Béda Books Kft., Felölts vezető: Pénzes Károly

A hírlevélben található információk és tájékoztatók nem tekinthetők hivatalosnak, az időközben bekövetkezett esetleges változásokért nem áll módunkban felelősséget vállalni, illetve nem garantálhatunk teljes kifogástalanságot. A TIPP-ek könyvelőknek kiadója és szerkesztőségének vezetője felhívja a figyelmet, hogy az írások bármilyen célú felhasználásához, átvételéhez, újraközléséhez és másolásához a kiadó előzetes engedélye szükséges. Felkérés nélkül beérkező cikkeket előfizetőktől és olvasóktól nem áll módunkban visszaküldeni.

Postázás: 2 Kéz Kft., 1037 Budapest, Csillaghegyi út 12-21.

Előfizetéssel kapcsolatos információk a kiadónál. Megjelenik kéthetente, csak előfizetőknek.

Tisztelt Olvasó!

Üdvözlöm újságunk 2010. évi első számának megjelenése alkalmából, mely a nagy pihenések után, ismét rengeteg hasznos információt tartalmaz. Folytatjuk az idei éveit is a friss törvényváltozásokkal, az újdonságokkal valamint a mindannyiunk számára hasznos tanulságokkal szolgáló kérdés-válasz rovattal.

Tegye fel Ön is kérdéseit szakértőnknek és jutassa el szerkesztőségünknek a t.brekk@dashofer.hu email címre, vagy a 06-1-428-38-67-es fax számra.

Kellemes olvasást kíván:

Brekk Tímea
szerkesztő

TISZTELETTEL VÁRJUK SZEMINÁRIUMAINKRA IS!

Adótörvények változásai 2010.

Mint minden évben, idén év végén is változnak az adótörvények, s a vállalkozásoknak ismét újabb szabályokat kell megismerniük és alkalmazniuk munkájuk során. Néhol apróbb, máshol nagyobb horderejű módosítások történnek, mégis, a legjelentéktelenebbnek tűnő részek figyelmen kívül hagyása is súlyos következményekkel járhat. Célszerű ezért tételesen sorra venni az egyes adónemekben történt változásokat és azok jelentőségét.

Időpont: 2010. január 13.

Bővebb információk:
www.dashofer.hu/kepzesnaphtar.hu

Helyi utazási bérlet juttatása

- A munkáltatók számára az Szja. törvény számos olyan lehetőséget biztosít, amellyel kedvezményes juttatásban részesíthetik munkavállalóikat. Többek között ilyennek minősül a 2010-től kedvezményes adózással juttatható helyi utazási bérlet.
- Az Szja. tv. 70. § (2) bek. e) pontja alapján 25 százalékos kedvezményes adózású béren kívüli juttatásnak minősül a munkavállalónak juttatott, kizárólag a munkavállaló helyi utazására szolgáló bérlet formájában megszerzett bevétel.
- A helyi utazási bérletet 25 százalékos kedvezményes adózással 2009. december 31. napjáig kizárólag munkáltató juttathatta munkavállaló részére. 2010. január 1. napjától a helyi utazási bérlet kedvezményes adózás alá tartozó béren kívüli juttatásként juttatható a társas vállalkozás által a személyesen közreműködő tagjának.
- A munkáltató által a munkavállalónak juttatott helyi utazási bérlet akkor tartozik a 25 százalékos kedvezményes adózás alá, ha a juttatás időpontjában a munkáltató és a munkavállaló között munkaviszony áll fenn. Ennek következtében annak a munkavállalónak is adható kedvezményes adózással például az éves érvényességű helyi utazási bérlet, akinek nem a teljes évben áll fenn a munkaviszonya. Így akkor sem keletkezik további adókötelezettség, ha a munkavállaló kedvezményes adózással megkapta az éves érvényességű helyi utazási bérletet, és év közben utóbb a munkaviszonya megszűnik.

TARTALOM

HELYI UTAZÁSI BÉRLET JUTTATÁSA	1
AZ EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS 2010-TŐL	2
KÉRDÉSEK - VÁLASZOK	6

➤ Ugyanez érvényes a társas vállalkozás által a személyesen közreműködő tagnak juttatott helyi utazási bérlet esetében is. Eszerint a helyi utazási bérlet akkor tartozik a 25 százalékos kedvezményes adózás alá, ha a juttatás időpontjában a társas vállalkozás tagja személyesen közreműködik a társaság tevékenységében. Ennek következtében annak a személyesen közreműködő tagnak is adható kedvezményes adózással például az éves érvényességű helyi utazási bérlet, akinek nem a teljes évben áll fenn a személyes közreműködése. Így akkor sem keletkezik további adókötelezettség, ha a személyesen közreműködő tag kedvezményes adózással megkapta az éves érvényességű helyi utazási bérletet, és év közben utóbb a személyes közreműködése megszűnik.

➤ A helyi utazási bérlet a munkavállaló részére történő átadás időpontjában minősül megszerzett juttatásnak.

➤ A helyi utazási bérlet 2009. december 31. napjáig az Szja tv. 1. számú melléklet 8.34. pontja alapján adómentes természetbeni juttatásnak minősült. Amennyiben a munkáltató e rendelkezésre tekintettel még 2009. december 31. napjáig a munkavállalót – akár a 2009. évben, akár a 2010. évben érvényes, akár havi, akár éves – helyi utazási bérlet juttatásban részesítette, akkor az adómentesnek minősült. Az adómentességet abban az esetben lehetett érvényesíteni, ha a juttatás 2009. december 31. napjáig megtörtént. Ennek megfelelően, adómentes a helyi utazási bérlet juttatása, ha:

- a helyi utazási bérletet a munkáltató vásárolta meg, és 2009. december 31. napjáig átadta a munkavállaló részére;
- a helyi utazási bérletet a munkavállaló vásárolta meg a munkáltató nevére szóló számlá-

val, és a bérlet értékét a munkáltató 2009. december 31. napjáig készpénzben megtérítette a munkavállaló részére;

- a helyi utazási bérletet a munkavállaló vásárolta meg a munkáltató nevére szóló számlával, és a bérlet értékét a munkáltató 2009. december 31. napjáig átutalással megtérítette a munkavállaló részére oly módon, hogy a magánszemély bankszámláján történő jóváírás is megtörtént 2009. december 31. napjáig.

További kihatások

➤ A kedvezményes adózású helyi utazási bérlet előzetesen felszámított általános forgalmi adója nem vonható le levonási tilalom miatt.

➤ A kedvezményes helyi utazási bérlet értéke, mint személyi jellegű egyéb kifizetesként elszámolt összeg a Tao. tv. 3. számú mellékletének B) része alapján vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek minősül.

➤ A kedvezményes helyi utazási bérlet értéke után nem terheli a munkáltatót, a társas vállalkozást sem társadalombiztosítási járulék, sem egészségügyi hozzájárulás, sem szakképzési hozzájárulás.

Gyakorlati tennivalók

➤ Minden esetben feltétele az adómentességnek a munkáltató, a társas vállalkozás nevére szóló számlával történő elszámolás.

➤ Ha a munkavállaló, a személyesen közreműködő tag a helyi utazási bérletet adja le a munkáltatónál, a társas vállalkozásnál akkor annak pénzbeli megtérítése adóköteles természetbeni juttatásnak minősül.

Dr. Teszéri-Rácz Ildikó

Az egészségügyi hozzájárulás 2010-től

➤ 2010-től lényegesen megváltozik az egészségügyi hozzájárulás rendszere. Csak százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulások maradnak a szabályozásban.

➤ Az ún. tételes egészségügyi hozzájárulást – a fix összegű 1.950 forintot – a kifizetők, munkáltatók, foglalkoztatók már hosszú évek óta, konkrétan 1999 óta fizetik az 1998. évi LXVI. törvényben előírt szabályok szerint. Havi 3.600 forinttal indultunk, azután emelkedett az összeg, végül 2005. november 1-től csökkent 1.950 forintra. A tételes EHO a foglalkoztató költsége volt. 2010. január 1-től pedig **megszűnik**.

➤ A százalékos egészségügyi hozzájárulás két fő csoportot képez. Az egyik csoport a kifizető által fizetett egészségügyi hozzájárulás, a másik csoport pedig az ún. egyéni egészségügyi hozzá-

járulás, melyet a bevételből kell levonni, és csak egy bizonyos határértékig fizetendő.

A kifizető által fizetendő százalékos eho 11 százalékról 27 százalékra emelkedett

➤ Valójában alapelvnek tekinthetjük azt, hogy a jövedelem után vagy társadalombiztosítási járulékot kell fizetni, vagy pedig ha azt nem kell, akkor egészségügyi hozzájárulást.

➤ A jogalkotók szerint azért hozták (emelték) azonos szintre a kétfajta járulék mértékét, hogy ne legyen érdemes megkerülni a társadalombiztosítást. Véleményem szerint a kétfajta fizetési kötelezettség között lényeges különbség, hogy a társadalombiztosítási járulék fizetése szolgálati időt eredményez, ami a nyugdíjnál fontos szempont, míg az egészségügyi hozzájárulásról

ugyanaz nem mondható el. Ezért inkább érdemes társadalombiztosítási járulékköteles jövedelmet biztosítási jogviszonyban kapni.

➤ A kifizető, – kifizető hiányában, vagy ha a kifizető az adóelőleg alapját képező jövedelem után adót (adóelőleget) nem köteles megállapítani – a jövedelmet szerző magánszemély 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet a törvényben meghatározott jövedelemfajták után. Melyek ezek a jövedelmek?

➤ A személyi jövedelemadóról szóló törvényben szereplő megfogalmazásokat használva gyűjti csoportba a törvény az eho-alapot képező jövedelemfajtákat, amelyek után 27% egészségügyi hozzájárulást kell fizetni.

➤ Főszabályként (azért használjuk ezt a kifejezést, mert azért mindig lehetnek kivételek) egészségügyi hozzájárulást kell fizetni

a) az **összevont adóalapba tartozó** jövedelmek közül

aa) az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem,

ab) a vállalkozói kivét és a kivét-kiegészítés együttes összegének, illetve a személyes közreműködői díj és a személyes közreműködői-díjkiegészítés együttes összegének, de legfeljebb a vállalkozóra irányadó – a társadalombiztosításról szóló törvényben (Tbj.) meghatározott – tevékenységre jellemző kereset tárgyevi összegének a vállalkozói jogviszonyra tekintettel a tárgyévre bevallott nyugdíjjárulék alapját meghaladó része után, valamint

b) **külön adózó jövedelmek** közül

ba) a természetbeni juttatások adóalapként meghatározott értéke,

bb) a kamatkedvezményből származó jövedelem,

bc) az egyösszegű járadékmgváltások,

bd) a kisösszegű kifizetések után.

➤ **Mentes** a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetése alól az a jövedelem, természetbeni juttatás, adóköteles béren kívüli juttatás és járulék alapjául szolgáló azon összeg, amely után a fennálló biztosítási jogviszonyra tekintettel járulékfizetési kötelezettség – ideértve az egészségügyi szolgáltatási járulékot is – keletkezik, valamint az a jövedelem, amely után az adót nem kell megállapítani és/vagy megfizetni.

➤ Mentés továbbá az ingatlan bérbeadásából származó jövedelem, ha a lakásbérleti jogviszony tárgyát képező lakás a bérbeadó állandó lakóhelye, kivéve, ha a bérbeadó a lakást saját vállalkozása vagy vele együtt élő közeli hozzátartozója (élettársa) vállalkozása részére adja bérbe.

➤ Nem kell alkalmazni az előzőek szerinti „ab” pontot, ha az egyéni vállalkozó vagy a tár-

sas vállalkozás személyesen közreműködő tagja az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerinti kötelezettséget teljesíti.

Az „ab” pont értelmezése

➤ Leegyszerűsítve a következőről van szó. Lényegében egy komplett rendszert találtak ki az egyéni és a társas vállalkozók részére annak érdekében, hogy sehogyan se tudjanak kibújni a személyes jövedelmük közterhei alól, illetve annak jelentős csökkentésével ne élhessenek.

➤ Mind az egyéni vállalkozótól, mind pedig a személyesen közreműködő társas vállalkozótól elvárják, hogy annyi jövedelmet valljon be a havi járulékbevallásában, mint amennyit a hasonló tevékenységet végző munkaviszonyban foglalkoztatott dolgozók bevallásai mutatnak. Megjegyzem, hogy a munkaviszonyban foglalkoztatott dolgozók havi átlagkeresete összességében havi 200.000 forint körül van. Szakmánként illetve beosztásonként ez természetesen eltérő összeg lehet.

➤ A társadalombiztosításról szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) szerint a társas vállalkozó társadalombiztosítási kötelezettségei a személyes közreműködésére tekintettel kifizetett járulékalapot képező jövedelme alapján fizetendő, **de havi átlagban legalább a társas vállalkozó tevékenységére jellemző kereset után kell befizetni.**

➤ Ha a személyesen közreműködő tag havi bevallott járulékalapja nem éri el a tevékenységére jellemző keresetet, akkor a tényleges jövedelme lesz a járulékalap. Minimumkövetelmény azonban az, hogy legalább a minimálbér után fizesse meg havonta a társadalombiztosítási járulékokat (lásd 27. §).

➤ Az egyéni vállalkozókra vonatkozó hasonló szabályozást a 29. paragrafusban találjuk.

➤ Szintén mindkét vállalkozóra igaz, hogy a tevékenységre jellemző kereset nem a vállalkozás tevékenységét jelenti, hanem **a magánszemély tag tényleges tevékenységét** (például a FEOR szám szerint) a cégben. Például egy festéssel és mázolóval foglalkozó betéti társaságban a személyesen közreműködő beltág festőnek a tevékenységére jellemző keresete a FEOR szám szerinti festő keresetéhez viszonyítható.

➤ A személyi jövedelemadóban egy olyan rendszert alakítottak ki a vállalkozók számára, hogy ha a havi jövedelmük nem éri el a piaci keresetet, akkor év végén az osztalékból kell azt – a vállalkozói kivétet, illetve a személyes közreműködési díjat – kiegészíteni, átalakítva annak személyi jövedelemadóját. **Ezt hívjuk kiegészítésnek.** Ezáltal a havi bevallott jövedelem és a kiegészítés együtt képezi a tevékenységre jellemző keresetet.

➤ Most jelent meg, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultokról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról szóló 331/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet.

➤ Ennek a jogszabálynak a számunkra legfontosabb rendelkezése az, hogy „A Tbj. 4. § q) pontja szerinti tevékenységre jellemző kereset meghatározásánál az egyéni és társas vállalkozó az Szja tv. 3. § 9. pontjában foglaltakat megfelelően alkalmazhatja.”

➤ A társadalombiztosításról szóló törvény 4. § „q” pontja úgy fogalmaz, hogy a tevékenységre jellemző kereset: a természetes személy főtevékenységére jellemző, a piaci viszonyoknak megfelelő díjazás.

➤ Ennek megállapításához engedélyezi a kormányrendelet, hogy a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott módszereket alkalmazhassuk a járulékalap meghatározásához, melyek a következők:

- a) összehasonlító árak módszere, amelynek során a szokásos piaci érték az az ellenérték (ár), amelyet független felek alkalmaznak az összehasonlítható termék vagy szolgáltatás értékesítésekor a gazdaságilag összehasonlítható piacon;
- b) viszonteladási árak módszere, amelynek során a szokásos piaci érték a terméknek, szolgáltatásnak független fél felé, változatlan formában történő értékesítése során alkalmazott ellenérték (ár), csökkentve a viszonteladó költségeivel és a szokásos haszonnal;
- c) költség és jövedelem módszer, amelynek során a szokásos piaci érték a termék, a szolgáltatás közvetlen önköltsége, növelve a szokásos haszonnal;
- d) egyéb módszert, ha a szokásos piaci érték az a)-c) alpontban foglalt módszerek egyikével sem határozható meg azzal, hogy
- e) szokásos haszon az a haszon, amelyet összehasonlítható tevékenységet végző független felek összehasonlítható körülmények között elérnek.

➤ A társadalombiztosítás azonban nem tud mit kezdeni ezzel a kiegészítéssel, mert azt csak az eltelt évet követően – először 2011-ben – számítjuk ki. Ezért a kiegészítés után nem kell társadalombiztosítási járulékot fizetni.

➤ Ennek ellensúlyozására született az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény 3. § (1) bekezdésének „ab” pontjában az a szabály, hogy **a tárgyévra bevallott nyugdíj-járulék alapja feletti kereset** (ez a kiegészítés!) után, a kifizető 27% egészségügyi hozzájárulást fizet. Tehát, ha megkerüljük a társadalombiztosítási járulékfizetést, akkor ugyanolyan mértékű

egészségügyi hozzájárulást kell fizetnie a kifizetőnek.

➤ A kiegészítés intézménye a személyi jövedelemadó rendszerében azonban csak akkor működik, **ha év végén van nyereség**. Az **egyéni vállalkozóval** nincs probléma, mert ő minden év végén leadózza az összes jövedelmét. Gondoljanak az osztalékalapra! Tehát az egyéni vállalkozó előtt 2010-től két út van:

- vagy személyi jövedelemadót és járulékot fizet a piaci kereset (tényleges jövedelme) után, és esetleg osztalékalapja sem marad,
- vagy személyi jövedelemadót fizet a minimálbér vagy nagyobb összeg után, s ennek befizeti a járulékait is, majd év végén az osztalékából kiegészíti ezt a piaci keresetre, és a kiegészítés után 27 százalékos eho-t fizet. (Véleményem szerint ez a rosszabb megoldás, mert a vállalkozói kivét kiegészítése nem számít bele a nyugdíjalapba. Az egészségügyi hozzájárulást az egészségügyi szolgáltatások fedezetének kiegészítésére fizetjük.)

➤ A tételes költségelszámolást választó, egyszerűsített bevallási nyilatkozatot benyújtó östermelő által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a bevétel 5 százalékanak a 15 százaléka.

➤ A fizető-vendéglátó tevékenységet folytató magánszemély által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a tételes átalányadó 20 százaléka, ha e tevékenység alapján a magánszemély nem minősül a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény szerinti egyéni vállalkozónak.

➤ A Tbj. 29/A. § (1) bekezdése értelmében, **az egyszerűsített vállalkozói adó** szabályai szerint adózó egyéni vállalkozó a járulékokat (magánnyugdíj-pénztári tagdíjat) a tevékenységre jellemző kereset után fizeti meg. Az eva adózó egyéni vállalkozó a havi bevallásában a tényleges jövedelmének feltüntetésével bejelentést tehet arról, hogy a járulékot a tényleges jövedelme, de legalább a minimálbér alapulvételével fizeti meg.

Látens osztalék utáni kifizetői egészségügyi hozzájárulás

➤ A **társas vállalkozó** megteheti azt, hogy nyereséges ugyan a cég, de úgy döntenek a tulajdonosok, hogy mégsem fizetnek osztalékot, nehogy alkalmazni kelljen a kiegészítés intézményét. Tehát megkerülhetnék a járulékfizetést. Ezt a kiskaput viszont bezárták azzal, hogy az általam látens osztaléknak nevezett – ki nem fizetett, jóvá nem hagyott osztalék – után is kell 27% egészségügyi hozzájárulást fizetni a tevékeny-

ségre jellemző kereset mértékéig, a tulajdonrész arányában. Ezzel a kör bezárult.

➤ Irreális lenne az adóellenőrzésre történő kiválasztás során, ha ezentúl minden vállalkozás veszteséges lenne.

➤ 2010-től új szabály, hogy a társas vállalkozás 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet azon összeg után, amelyet a számvitelről szóló törvény szerint a vállalkozás tevékenységében személyesen közreműködő tag részére osztalékként, részesedésként meg lehetett volna állapítani, ki lehetett volna fizetni, de ezt nem tették meg a személyes közreműködési díj-kiegészítés elkerülése miatt.

➤ Maximum a pozitív adózott eredménynek a személyesen közreműködő tag részesedésével arányos része után kell megfizetni az egészségügyi hozzájárulást akkor, ha a tag nem fizette meg a járulékokat a tevékenységére jellemző kereset után, de csak a bevallott és a megkíván kereset különbözete képezi a 27 százalékos egészségügyi hozzájárulás alapját.

➤ Az így megállapított egészségügyi hozzájárulás-alap nem lehet több, mint a Tbj.-ben meghatározott tevékenységre jellemző kereset azon része, amely meghaladja a vállalkozói jogviszonyra tekintettel bevallott nyugdíjjárulék-alap és az eho-törvény 3. § (1) bekezdés ab) alpontjában meghatározott egészségügyi hozzájárulás-alap együttes összegét.

➤ Ez a jogalkotók magyarázata alapján azt jelenti, hogy a kifizetőnek akkor is meg kell fizetnie a 27 százalékos egészségügyi hozzájárulást a tevékenységre jellemző keresetdifferenciára, ha azért nem hagyott jóvá a gazdasági társaság osztalékokat, hogy a személyesen közreműködő tagok járulékalapját ne kelljen abból kiegészíteni (járulékelkerülés). Ez a szabály az evás társaságokra nem vonatkozik.

➤ Figyelem! A társas vállalkozás fogalmát ebben az esetben a személyi jövedelemadóról szóló törvény 3. § 33. pontjának megfelelően kell értelmezni. Eszerint társas vállalkozás: „a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság (ideértve az európai holding részvénytársaságot is), az európai szövetkezet, az egyesülés, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az egyéni cég, az ügyvédi iroda, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az erdőbirtokossági társulat, az MRP szervezet.”

Megfontolásra érdemes kérdés az evások egy részénél

➤ Megfontolásra érdemes kérdés a **bevételi nyilvántartást vezető** evásoknál az, hogyan fogják bizonyítani, hogy mennyi a tényleges keresetük, amely járulékalapot képezhet, hiszen csak a bevételeikről vezetnek nyilvántartást.

➤ Ebben az évben már megszoktuk azt, hogy az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó bevételi nyilvántartást vezető adóalanyoknak a költség számláikat el kell tenniük. Ennek alapján megállapítható, hogy a havi bevételből mennyi adót, járulékot, költséget tudunk „viselni”. Ennek segítségével kalkulációt készíthetnek arra vonatkozóan, hogy mennyi az adott hónapban a pénzforgalmi haszon, és ez milyen kiadásoknak jelenti a fedezetét. Lehet, hogy újra könyvelni fogunk?

➤ **Nem kell megfizetni a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást** a következő jogcímenek keletkező jövedelmek után:

- a) táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermeknevelési támogatás, gyermekgondozási díj,
- b) az adóterhet nem viselő járandóság, a magánnyugdíjpénztár és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által szolgáltatásként kifizetett összeg, a kedvezményezett részére az Mpt. 28. § (1) bekezdésének a) pontja alapján fizetett összeg, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár megszűnése esetén a tag részére teljesített adóköteles pénztári kifizetés, valamint a volt pénztártagnak a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt visszafizetett magán-nyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés,
- c) a kifizető által megállapított és folyósított társadalombiztosítási ellátás, valamint a szociális ellátásnak nem a kifizetőt terhelő összege,
- d) az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély javára jóváírt támogatói adomány,
- e) az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 51/C. paragrafusában meghatározott szolgáltatás,
- f) az iskolai szövetkezet és az iskolai szövetkezeti csoport nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagjának az iskolai szövetkezet, illetve az iskolai szövetkezeti csoport tevékenységében kifejtett személyes közreműködéséért a törvény hatálybalépését követően kapott ellenszolgáltatás,
- g) az Sza tv. 70. paragrafusában említett juttatások azon része, amely 25 százalékos adókulccsal adózik.

➤ A kifizetőt és a bérbeadó természetes személyt nem terheli a 3. § (1) bekezdésében meghatározott egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség az ingatlan bérbeadásból származó jövedelem után, ha a bérbeadó bérleti díjból származó bevételére az önálló tevékenységből származó jövedelemre irányadó szabályokat alkalmazza.

➤ A Tbj. 13. paragrafusában említett közösségi rendelet hatálya alá tartozó, másik tagállamban biztosított személy jövedelme után nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni. Az egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség alóli mentességet a természetes személy az illetékes külföldi hatóság által kiállított, a másik tagállamban fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.

Megmaradt a magánszemély által fizetendő 14 százalékos egészségügyi hozzájárulás is

➤ Az előzőektől független volt eddig is a magánszemély által fizetendő egészségügyi hozzájárulás egyes jövedelemfajták esetében. Egyéni eho-nak is neveztük, mert a jövedelemből kell levonni. Ezek a következők:

1. a vállalkozásból kivont jövedelem,
2. az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem,
3. a 25 százalékos adóterhet viselő osztalék, valamint a vállalkozói osztalékalap,
4. az árfolyamnyereségből származó jövedelem,
5. és az ingatlan bérbeadásából származó egymillió forintot meghaladó jövedelem.

➤ A teljes összeg után 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet a magánszemély mindaddig, amíg a biztosítási jogviszonyában megfizetett természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, az ekho szerint megfizetett egészségbiztosítási járulék, az egészségügyi szolgáltatási járulék, valamint a felsorolt jövedelmek után megfizetett 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás együttes összege a tárgyévben el nem éri a **négyszázötvenezer** forintot (hozzájárulás-fizetési felső határ).

➤ Kedvező változás 2010-től, hogy az egyéni egészségügyi hozzájárulás fizetésének felső ha-

tára úgy változott, hogy a foglalkoztató által fizetendő egészségbiztosítási járulék helyett az egyéni járulékokat – a levont 4% természetbeni és a 2% levont pénzbeli egészségbiztosítási járulékot – kell az értékhatárba beszámítani.

➤ Végül pedig nézzünk **egy példát** arra, hogy 2010-ben milyen adó- és járulékkerhet visel a magánszemélynek juttatott üdülési csekk!

➤ Ha a kifizető 80.000 forint üdülési csekket ad a dolgozójának (férj) és 80.000 forintos üdülési csekket ad a feleségének is, akkor – feltételezve, hogy 73.500 forint lesz a minimálbér, – mindkét üdülési csekk esetében a minimálbér összegéig 25% személyi jövedelemadót fizet a juttató ($73.500 \times 0,25 = 18.375$ Ft fejenként). Eddig az összeghatárig semmilyen járulékot nem kell fizetni.

➤ Az üdülési csekk értéke azonban 6.500 forinttal meghaladja a kedvezményes mértéket. Ezért ezt a részt már 54 százalékos adó terheli a kifizetőnél ($6.500 \times 0,54 = 3.510$ Ft fejenként). A kedvezményes mértéket meghaladó különbözet után pedig a magánszemély jogviszonyától függetlenül vagy 27% társadalombiztosítási járulékot (férj), vagy 27 százalékos egészségügyi hozzájárulást (feleség) kell fizetnie a kifizetőnek. A járulék alapja mindkét esetben a juttatás adóval növelt ellenértéke (példánkban a kedvezményes háttért meghaladó érték 1,54-szerese: $6.500 \times 1,54 = 10.010$ Ft járulékalap). $10.010 \times 0,27 = 2.703$ Ft a járulékkötelezettség mindkét félre.

➤ A kifizető közterhei: szja $2 \times 18.375 + 2 \times 3.510 = 43.770$ Ft; tb. jár: 2.703 Ft; eho: 2.703 Ft. Mindösszesen: 49.176 forint. Érdemes tehát a kedvezményes határértéken belül maradni!

Kovácsné Álmosdy Judit

Kérdések - Válaszok

Kérdés:

➤ Nyugdíjas munkavállalóval köthetnek-e olyan munkaszerződést, hogy egy hónapon belül dolgozik például 3 napon át 12 órát, utána, ha nincs, munka nem dolgozik a következő héten és így tovább, a fizetését azokra a napokra kapja, amikor dolgozott (arányosan figyelemmel a minimálbérrre)?

Válasz:

➤ A foglalkoztatni kívánt nyugdíjas munkavállaló díjazást, nem havi díjban, hanem órabérben kell meghatározni. Az órabérben megállapított díjazás alapján, ténylegesen munkában töltött, ledolgozott idejére kerül elszámolásra díjazása.

➤ 71.500 Ft a jelenlegi minimálbér, 174 órával kerül elosztásra, a kapott hányados 411 Ft/óra,

ennyi a minimálbér alapján kiszámított órabér összege.

➤ Ledolgozandó napi vagy heti munkaidejét ne rögzítse a munkavállaló munkaszerződésében.

➤ A munkavállaló munkaideje változó, „szükség szerint” kerül foglalkoztatásra.

➤ Tárgyhavi ténylegesen ledolgozott, munkában töltött ideje alapján határozható csak meg a törvényes munkaidő figyelembevételével, hogy részmunkaidőben vagy teljes munkaidőben került a munkavállaló foglalkoztatásra.

Nagyné Hulánszky Irén

Kérdés:

➤ Van-e a határozott időre szóló munkaszerződésnek gyakorisági korlátja, vagyis egy évben

ugyanazt a munkavállalót foglalkoztathatom-e például ötször két vagy három héten át?

Válasz:

➤ A határozott időre szóló munkaszerződések általánosságban nem abból a célból és nem azokra az esetekre vagy helyzetekre kerülnek alkalmazásra vagy megkötésre, mint amit kérdésében leírt.

➤ Határozott időre szóló munkaszerződés olyan esetekben kerül általánosságban megkötésre, amikor egy állományban lévő munkavállaló tartós távolléte miatt, munkaköri feladatainak ellátását határozott időre szóló munkaszerződés megkötésével pótoljuk.

➤ A határozott időre szóló munkaszerződés általában pontos naptári időponthoz kötődik. A határozott idő év, hónap, nap szerinti megjelölése, valamint valamely esemény beálltához fűződő megnevezése (pl. gyesen, tartós keresőképtelenséggel járó betegállományban, egyéb fizetés nélküli szabadságon lévő munkavállaló távollétének időtartamára) egyaránt elfogadott. Ha nem naptárilag határozzák meg a munkaviszony időtartamát, akkor a munkaviszony várható időtartamáról (pl. a gyesen lévő munkavállaló újbóli munkavégzésének időpontjáról, azaz a Gyes megszűntének időpontjáról) a munkavállalót a munkaszerződésben tájékoztatni kell.

➤ A határozott időre szóló munkaviszony időtartama nem haladhatja meg az 5 évet. Az öt év számítása során korábban sok esetben kérdéses volt, hogy a munkáltatónál elöltött minden megelőző határozott idejű foglalkoztatást figyelembe kell-e venni vagy sem, azaz milyen időszakokat kell összeszámítani.

➤ A törvény kimondja, ha a korábbi határozott időre kötött munkaszerződés megszűnésétől számított 6 hónapon belül kerül sor újabb határozott idejű munkaviszony létesítésére, akkor a korábbi munkaviszonyban töltött idő összeszámításra kerül. Ha 6 hónap már eltelt a korábbi határozott időtartamú foglalkoztatás megszűnése óta, akkor az újabb határozott idejű foglalkoztatás esetén az 5 év újrakezdődik [Mt. 79. § (5) bekezdés].

➤ A munkaviszonynak törvényes érdek nélkül történő, többször ismételt, határozott időre szóló kikötése a munkaszerződésekben egyértelműen csorbítja a munkavállaló jogos érdekét, ezáltal a munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlást valósít meg [Mt. 4. § (1) és (2) bek.].

➤ Véleményem szerint nem azt a foglalkoztatási formát választották az évente többszörösen ismétlődő határozott időre szóló munkaviszony létesítésével, mint amire a törvény lehetőséget biztosít.

➤ Évente 5 alkalommal történő 2-3 hetes foglalkoztatásra, szükségtelen a munkaszerződés

alapján létrejött munkaviszony létesítése, erre a legcélszerűbb és a legolcsóbb foglalkoztatási forma az alkalmi munkakönyvvvel történő foglalkoztatás.

➤ A munkavállaló havonta és egybefüggően 15 napon keresztül munkát végezhet.

➤ Amennyiben egy munkáltatónál kerül foglalkoztatásra, akkor évente 90 napot dolgozhat, több munkáltatónál történő foglalkoztatása esetén, 120 napot nem haladhatja meg foglalkoztatása.

➤ Nem töltünk ki NYENYI-lapot, nem vonunk személyi jövedelemadót, nem vonunk és fizetünk utána járulékot, hanem megvesszük a postán a közteherjegyet és beragasztjuk.

➤ Érdemes tovább gondolni ezt a foglalkoztatási formát az eljövendő időre.

➤ A jelenlegi törvény, 2010-től változik!

Nagyné Hulánszky Irén

Kérdés:

➤ Van egy dolgozónk, aki 1951-ben született és 2006-tól öregségi nyugdíjban részesül. A munkáltató felmentéssel meg akarta szüntetni a határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyát. A munkavégzés alóli mentesítésére 2009. december 16-tól kerülne sor.

➤ A felmentése 2010. március 30-án járna le. Az indoklás: a Kjt. 37/B. § (1) a) pontja szerint nyugdíjasnak minősül.

➤ Új változás, hogy a 2008. előtti 62 évet be nem töltött nyugdíjasokra 2010-ben a bérkorlát megszűnik.

➤ Kérdéseink:

— Lehet-e és ha igen, hogyan lehet a felmentést visszavonni? (Az eredeti indoklás továbbra is változatlan.)

— Van-e olyan jogszabály, ami meghatározza, hogy mikor és milyen feltételekkel lehet új kinevezéssel foglalkoztatni? A munkáltató és munkavállaló szeretné az eredeti állapotot visszaállítani.

Válasz:

➤ Az 1951. évben született nő és férfi öregségi nyugdíjkorhatára, betöltött 62. életév.

➤ Korengedményes vagy előrehozott nyugellátásra az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt, legfeljebb 5 évvel korábban szerezhetett jogosultságot.

➤ Az 1951. naptári évben született nő vagy férfi saját jogú, korengedményes vagy előrehozott öregségi nyugellátásra legkorábban, 57. életévének betöltése napján szerezhetett jogosultságot, tehát legkorábban 2008. naptári évben.

➤ 2006. naptári évben, 55. életévének betöltésekor saját jogú öregségi nyugellátásra nem tu-